

Наказ № 12

м. Ужгород

"13" грудня 2023 р.

Про затвердження Програми курсу підвищення кваліфікації педагогічних працівників та представників ДСНС і Нацполіції "Як навчати дітей мінної безпеки"

У відповідності до вимог Закону України "Про громадські об'єднання" та Статут ГО "Культурна платформа Закарпаття", -

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити "Програму курсу підвищення кваліфікації педагогічних працівників та представників ДСНС і Нацполіції "Як навчати дітей мінної безпеки" з 13 грудня 2023 року. Програма курсу додається до Наказу.
2. Ввести Наказ № 12 в дію з дати його підписання.
3. Встановити, що при плануванні освітніх, інформаційних, просвітницьких заходів релевантної тематики, відповідальні особи ГО "Культурна платформа Закарпаття" керуються положеннями затвердженої Програми.
4. Контроль за виконання наказу залишаю за собою.

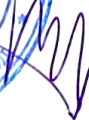
Додатки:

1. Програма курсу підвищення кваліфікації педагогічних працівників та представників ДСНС і Нацполіції "Як навчати дітей мінної безпеки" - 13 арк.

Голова правління

Є.О. Забарилло

**Громадське об'єднання «Культурна платформа Закарпаття» за
підтримки Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в
Україні**

**ПРОГРАМА КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА
ПРЕДСТАВНИКІВ ДСНС І НАЦПОЛІЦІЇ
«ЯК НАВЧАТИ ДІТЕЙ МІННОЇ БЕЗПЕКИ»**

Затверджено

**Наказ № 12 від 13 грудня 2023 року
Голова правління
ГО «Культурна платформа Закарпаття»**

Ужгород - 2023

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: програма курсу підвищення кваліфікації педагогічних працівників та представників ДСНС і Нацполіції «Як навчати дітей мінної безпеки».

Розробники:

- Горбенко Інна, психологиня, кандидатка педагогічних наук, тренерка Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»;
- Казанжи Тетяна, консультантка із соціальних та поведінкових змін, ЮНІСЕФ в Україні;
- Кісільова Світлана, спеціалістка із соціальних та поведінкових змін, ЮНІСЕФ в Україні;
- Ковачич Марта, представниця Міністерства внутрішніх справ Хорватії;
- Лоранж Угг, провідний фахівець із захисту дітей головного офісу ЮНІСЕФ, Нью-Йорк;
- Маслак Юліана, дитяча психіатриця та когнітивно-поведінкова терапевтка;
- Олексюк Світлана, учителька, директорка школи № 5 м. Києва;
- Ройз Світлана, дитяча та сімейна психологиня;
- Чучаєв Олександр, учитель, директор Благовіщенського НВК № 2, Кіровоградська область.
- Шиян Олена, професорка кафедри освітньої політики КЗ ЛОР «ЛОППО», консультантка з питань програм КПК для освітян.

Курс розроблений у координації з Міністерством освіти і науки, Міністерством внутрішніх справ і Державною службою із надзвичайних ситуацій. Онлайн-курс підготувало громадське об'єднання «Культурна платформа Закарпаття» за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні в межах проєкту з формування культури безпеки дітей та молоді.

Мета: розвиток загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників з організації навчання, виховання і розвитку учнів з питань мінної просвіти та безпеки, що ґрунтується на міжнародних і вітчизняних засадах.

Напрямок навчання: розвиток професійних компетентностей (знання предмета навчання, фахових методик, технологій).

Форма навчання: очно-дистанційна.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Обсяг у годинах: 30.

Обсяг в кредитах: 1 ЄКТС.

Місце проведення: <https://bezpeka.info/>.

Короткий зміст: підготовка вчителів до навчання учнів з питань мінної просвіти та безпеки, що ґрунтується на міжнародних і вітчизняних засадах.

Модуль 1. Мінна просвіта: що та як розповідати дітям

Модуль 2. Основи ефективної комунікації: як взаємодіяти з дітьми та покращувати засвоєння знань

Модуль 3. Інтерактив: як створити урок, який всі запам'ятають

Очікувані результати:

- знає засади міжнародних і вітчизняних нормативно-правових документів, моделює зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання (A2.1.U1.; A2.1.U2.; A2.1.U3.);
- вміє формувати ключові компетентності учнів та реалізовувати діяльнісний підхід в освітньому процесі для забезпечення освітніх вимог з мінної просвіти (A2.2.U1; A2.6.U1; A2.7.U1);
- володіє дієвими прийомами організації ефективних уроків з мінної безпеки (A2.1.U3; A2.3.U2; A2.4.U2; A2.4.U3).

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Дистанційна форма (<https://bezpeka.info/>).

Заняття 1. Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою — 1 год.

Знайомство зі слухачами, реєстрація, ознайомлення з навчальним планом, презентація «Вхід у систему дистанційного навчання, ознайомлення з навчальним середовищем, інструменти взаємодії»).

Вхідне опитування

Заняття відбувається у формі інтерактивної взаємодії зі слухачами через засоби дистанційного зв'язку.

Модуль 1. Мінна просвіта: що та як розповідати дітям

Час за робочою навчальною програмою — 6 год.

Проблема мінної небезпеки в Україні. Діти як вразлива категорія. Актуальність мінної просвіти для України. Ключові компоненти мінної безпеки та як правильно доносити їх дітям, щоб вони отримали якнайбільше користі. Попереджувальні знаки. Дії при знахідці ВНП. «Червоні лінії» у мінній просвіті.

Досвід Хорватії в інституалізації мінної просвіти — як діяли спільно органи влади, суспільство. Тривалість розмінування.

Дитиноцентричний підхід до мінної просвіти. Чому важливо створювати екосистему навчання, як у неї залучена сім'я та школа.

Тема 1.1. Теорія з мінної безпеки для дітей

(інтерактивна лекція — 2 год, практична робота — 1 год)

Онлайн-лекція

1.1.1. Що таке мінна просвіта. Міжнародні норми. 4 аспекти мінної просвіти (розпізнавання, місця, маркування, дії). Діти як вразлива категорія. «Червоні лінії» у мінній просвіті. Дії при знахідці ВНП.

Практичне заняття

1.1.2. Що розповідати дітям про ВНП? Яка інформація потрібна й непотрібна дітям? Чого дітям не потрібно знати про міни? Які навчальні інструменти використовувати в мінній просвіті? Алгоритм дій у разі знаходження ВНП.

Тема 1.2. Інституалізація мінної просвіти: досвід Хорватії

(інтерактивна лекція — 1 год)

Онлайн-лекція

1.2.1 Як відбувається мінна просвіта в Хорватії. Хто і на якому рівні за це відповідає. Хто і як поширював мінну просвіту в Хорватії.

Тема 1.3. Екосистема мінної просвіти для дітей

(інтерактивна лекція — 1 год, практична робота — 1 год)

Онлайн-лекція

1.3.1. Формування культури безпеки серед дітей як довготривалий процес. Чому діти важливі в темі мінної просвіти. Соціально-екологічна модель для соціальних і поведінкових змін та її рівні.

Практичне заняття

1.3.2. Застосування соціально-екологічної моделі та врахування кожного рівня, щоб сформувати стійку поведінкову зміну. I — дитина; II — сім'я та друзі; III — громада; IV — інституції та послуги; V — влада.

Самостійна робота. Самоперевірка. Модуль 1.

Модуль 2. Основи ефективної комунікації: як взаємодіяти з дітьми та покращувати засвоєння знань

Час за робочою навчальною програмою — 10 год.

Розвиток мозку і підхід до навчання. Як змінюється мозок дитини з віком та як це впливає на процес навчання та пізнання. Як вдосконалюється мозок дитини та як це враховувати в навчальному процесі. Спеціалізації півкуль головного мозку. Особливості роботи мозку учнів різного шкільного віку. Рівень дисципліни й потреба мозку «вчитися». «Гормон радості» і навчання.

Особливості навчання за трьома віковими категоріями. Як змінюється процес викладання та інструменти.

Чому важливий емоційний стан дитини під час процесу навчання, як створити простір безпеки.

Методики заспокоєння дитини, алгоритми реакцій вчителя.

Тема 2.1. Як дитина вчиться мислити

(інтерактивна лекція — 1 год, практична робота — 1 год)

Онлайн-лекція

2.1.1. Спеціалізації півкуль головного мозку. Як працює мозок молодшого школяра. Як працює мозок 4-класника / 5-класника / учня 6–7 класу. Як

мислять учні 8–9 класів / 10–11 класів. Як «гормон радості» заохочує вчитися.

Практичне заняття

2.2.2. Чому дітей до 9 років потрібно навчати через гру? Що б ви порадили колезі, щоб налагодити дисципліну в класі?

Тема 2.2. Знання «на виріст» та як навчати дітей відповідно до віку
(інтерактивна лекція — 1 год, практичне заняття — 1 год)

Онлайн-лекція

2.2.1. Чому уроки для різних класів мають бути різними. Шукачі вау-знань: як навчаються діти 6–12 років. Неспокійний розум підлітка: як навчаються діти 12–15 років. Творці й експериментатори: як навчаються діти 15–18 років.

Практичне заняття

2.2.2. Як часто ви помічаєте на уроках, що підлітки позіхають? Чому це трапляється? Чого хочуть сучасні діти?

Тема 2.3. Як отримати довіру дітей
(інтерактивна лекція — 1 год, практичне заняття — 1 год)

Онлайн-лекція

2.3.1. Три «поверхи» мозку, або Чому налякана дитина не здатна навчатися. Що таке «простір безпеки» й чому дитина його потребує. Правила простору безпеки. Як будувати розмову на складну тему.

Практичне заняття

2.3.2. Руханки для дітей, які згуртовують та знімають напругу. Дитина опрацьовує інформацію тілом.

Тема 2.4. Емоції дитини. Як допомогти їй заспокоїтися
(інтерактивна лекція — 1 год, практичне заняття — 1 год)

Онлайн-лекція

2.4.1. Емоції дитини. Як подбати про емоційний стан дитини на уроці.

Практичне заняття

2.4.2. Прості сигнали: як зрозуміти, що дитині потрібна підтримка. П'ять технік, щоб заспокоїти дитину. Різка реакція у дитини — як діяти.

Тема 2.5. Світ можливостей та як навчати дітей з особливими освітніми потребами

(інтерактивна лекція — 1 год, практичне заняття — 1 год)

Онлайн-лекція

2.5.1. Що таке інклюзія. Три аспекти інклюзивності. Діти з особливими освітніми потребами: кому потрібна додаткова підтримка. Універсальний дизайн як інструмент викладання в багатоманітній групі.

Практичне заняття

2.5.2. Взаємодія з дітьми з особливими освітніми потребами. Як взаємодіяти з дитиною з розладом аутистичного спектра. Як зробити заняття доступнішим для всіх дітей.

Самостійна робота. Самоперевірка. Модуль 2.

Модуль 3. Інтерактив: як створити урок, який всі запам'ятають

Час за робочою навчальною програмою — 6 год.

Різниця у викладанні онлайн за віковими категоріями, як змінюються підходи. Побудова офлайн-уроку, структура, наповнення, матеріали для інтерактивів. Побудова онлайн-уроку, інтерактиви, які потрібно використовувати.

Тема 3.1. Як проводити онлайн-урок з учнями різного віку

(практичне заняття — 2 год)

Практичне заняття

3.1.2. Різниця у викладанні онлайн за віковими категоріями, як змінюються підходи. Як готуватися до уроку з дітьми молодшого шкільного віку (6–11 років). Як готуватися до уроку з дітьми середнього шкільного віку (12–15 років). Як готуватися до уроку з дітьми старшого шкільного віку (15–18 років).

Тема 3.2. Залученість та практичні ідеї для офлайн-уроків

(практичне заняття — 2 год)

Практичне заняття

3.2.2. Якими матеріалами користуватися для уроку з мінної безпеки. Залучення батьків до мінної просвіти.

Тема 3.3. Ігри, вправи та формати для онлайн-уроку

(практичне заняття — 2 год)

Практичне заняття

3.3.2. У центрі уваги, або як провести онлайн-урок з мінної безпеки. Інтерактиви для молодших школярів. Інтерактиви для учнів середньої школи / для старших дітей і підлітків. Як стимулювати активність дітей на онлайн-уроці. 10 правил підготовки до онлайн-уроку з мінної безпеки. 6 блоків онлайн-уроку.

Самостійна робота. Самоперевірка. Модуль 3.

Завершальне заняття

Час за робочою навчальною програмою — 1 год.

Підсумки навчання. Рефлексія. Обговорення добрих практик. Запитання й відповіді.

Вихідне тестування (фінальний тест)

Час за робочою навчальною програмою — 2 год (самопідготовка, тестування — 1 год).

[illegible]

Модуль 3. Інтерактив: як створити урок, який всі запам'ятають	6		6									
Тема 3.1. Як проводити онлайн-урок з учнями різного віку	2		2									
Тема 3.2. Залученість та практичні ідеї для офлайн-уроків	2		2									
Тема 3.3. Ігри, вправи та формати для онлайн-уроку	2		2									
Самостійна робота. Модуль 3.	1										1	
Завершальне заняття	1											
Фінальний тест	3									1	2	
Усього	30	10	13			2				1	5	

Використана й рекомендована література

1. Державний стандарт початкової освіти. — Київ: КМУ, 2018. — 471 с.
2. Державний стандарт базової середньої освіти. — Київ: КМУ, 2021. — 471 с.
3. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. Указ Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 «Державний стандарт базової освіти». — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>.
5. Професійний стандарт за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», 2020.
6. Здоров'я. Безпека та добробут. 5–6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти: модельна навчальна програма // О. Шиян, О. Волощенко, М. Гриньова, В. Дяків [та ін.]. — Київ: ІМЗО, 2021. — 22 с.
7. Вікові реакції на травматичні події // The National Child Traumatic Stress Network. — Режим доступу: <https://www.nctsn.org/>.
8. Український інститут когнітивно-поведінкової терапії. — Режим доступу: <https://i-cbt.org.ua/>.
9. Діти і війна: навчання технік зіцнення // Український інститут когнітивно-поведінкової терапії. — Режим доступу: https://i-cbt.org.ua/children_war/.
10. California Healthy Minds, Thriving Kids Project // Child Mind Institute. — Режим доступу: <https://childmind.org/healthyminds/>.
11. Як зробити онлайн-уроки інклюзивними: практичні рекомендації (за результатами проєкту Всеукраїнські школи онлайн — ВШО). — Київ : Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) в Україні, Український інститут розвитку освіти, 2021. — 28 с. — Режим доступу: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2022/04/inklyuzyvna-osvita.pdf>.
12. Надання освітніх послуг для осіб з особливими освітніми потребами в умовах дистанційного навчання на всіх рівнях освіти // УІРО. — Режим доступу: <https://uied.org.ua/dostupnist-vsho-dlya-uchniv-z-osoblyvymy-osvitnimy-potrebamy/>.
13. Новик І. Створення ресурсних кімнат в закладах загальної середньої освіти : методичні рекомендації. — Київ : Український інститут розвитку освіти, 2022. — 29 с.
14. Довідник безбар'єрності // Без бар'єрів. — Режим доступу: <https://bf.in.ua/>.

15. Коріттко А. Посттравматичний стрес у дітей та підлітків. Розпізнати, зрозуміти, вирішити / пер. М. Солтис. — 2023. — 89 с. — Режим доступу: <http://surl.li/pxhhl>.
16. Сігел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини / пер. з англ. І. Борщ. — Київ : Наш формат, 2020. — 192 с.
17. Frank L. B., Falzone P. Entertainment-Education behind the scenes // In Springer eBooks. — 2021. — Режим доступу: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-63614-2>.
18. Social and Behaviour Change Programme Guidance // UNICEF. — 2024. — Режим доступу: <https://www.sbcguidance.org/>.